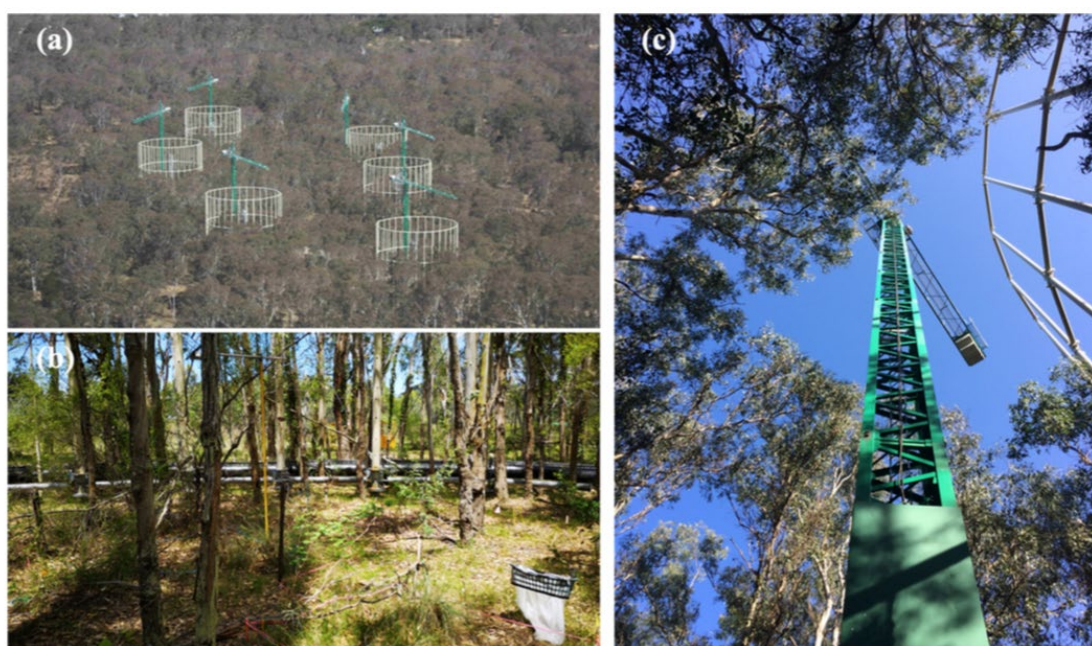

PRENTSA OHARRA

Nature aldizkarian argitaratutako artikulua

Baso helduek uste baino CO2 gutxiago xurgatzen dute

Extended Data Fig. 1 | The EucFACE experiment facility. a, View of the forest and facility from above (photograph taken by D.S.E.). b, View of the understorey vegetation and infrastructure inside a plot (photograph taken by

M.J.). c, View from below of the canopy structure and the crane (photograph taken by M.J.).

- Nature aldizkarian argitaratutako azterlan batek erakusten du litekeena dela baso helduek ezin izatea atmosferara giza jardueraren ondorioz isuritako CO2 gehigarria xurgatu, eta, beraz, **isuri horiek murrizteko lan gehiago egin beharko dugu. Ikerketan Teresa Gimeno, BC3ko Ikerbasque ikertzaileak, parte hartu du.**
- Azterketa honen emaitzen arabera, **basoak babestea funtsezkoa da klima-aldaketaren arazoa are gehiago larriagotu ez dadin.**

[Bilbo, 2020ko apirilaren 14a] Baso helduen karbonoa xurgatzeko gaitasuna ez da handitzen gizakiaren jarduerak atmosferara bidalitako bikarbono dioxidoaren

(CO₂) igoerarekin. Hala adierazi du Nature aldizkarian nazioarteko ikertzaile talde batek argitaratutako artikuluan. **Basque Center for Climate Change (BC3) ko Teresa Gimeno ekofisiologoak** parte hartu du.

2

"Emitza horrek esan nahi du ezin garela fidatu basoak gai izango direnik gure CO₂ isurketak (eta horrek dakarren berotze globala) arintzeko jatorrian uste genuen neurrian eta beraz, **ahalegin handiagoa egin beharko dugu CO₂ emisioak murrizteko** Parisko Akordioaren 2 °C tako igoera ez badugu gainditu nahi", azaldu du BC3ko ikerlariak.

Ikerketa honek, lehen aldiz zehatz-mehatz kuantifikatu du zer gertatzen den baso heldu batean CO₂ kontzentrazioa handitzean (landaketa batean ez), atmosferaren eta ekosistemaren artean biltegitratutako eta trukaturako karbono kantitatearekin bere konpartimentu guztietan (zura, hostoak, orbela, lurzoruko materia organikoa, mikroorganismoak, intsektuak...).

CO₂, berotegi efektuko gas nagusia izateaz gain, landareen fotosintesian funtsezko osagaia da, haien "elikagaia". Atmosferan dauden CO₂ kontzentrazioak etengabe handituz doazten heinean, giza emisioen ondorioz, **landareen fotosintesia ere handitzen ari denaren ebidentzia zabala dago**. Banakako zuhaitzak eta hazkunde azkarreko baso gazteak CO₂ kontzentrazio handien eraginpean egon diren esperimientuek frogatu dute landareek fotosintesiaren bidez eskuratutako aparteko karbonoa erabiltzen dutela azkarrago hazteko.

Hala ere, zientzialariek denbora luzez galdetu diote beren buruari baso natibo helduak fotosintesi gehigarria aprobeztatzeko gai izango ote lirartekeen, zuhaitzen hazkundera beste faktore batzuek mugatzen dutelako, hala nola, lurraren, uraren eta mantenugaien eskuragarritasunak. Baso heldu bati aplikatutako mota honetako lehen esperimantuan, Nature artikulua egileek **Sydneytik (Australia) mendebaldera zegoen eukaliptoeko ehun urteko baso bat** CO₂ maila altuetan jarri zuten ikusgai.

Fotosintesia %12 handitu zen aberastutako CO₂ baldintzetan. Hala ere, **zuhaitzak ez ziren azkarrago hazi, ezta hosto gehiago sortu ere**. Orduan, nora joan zen karbonoa? "Zuhaitzek azukre bihurtzen dute xurgatutako karbonoa, baina ezin dituzte azukre horiek gehiago hazteko erabili, ez dutelako lurzoruko nutriente gehigarriak eskuratzeko aukerarik. Aldiz, azukreak lur azpitik bidaltzen dituzte, eta bertan mikrobioak "elikatzen" dituzte", azaldu du azterlanaren egileetako batek, **Western Sydneyko Unibertsitateko Belinda Medlyn irakasleak**.

Hala ere, BC3ko ikertzaileak zehaztu duenez, "garrantzitsua da gure emaitzetatik ez ondorioztatzea baso helduek "ez dutela balio" klima-aldaketa arintzeko. Basoak, eta are gehiago baso helduak, lurra-aren karbono-biltegi nagusiak dira, eta, beraz, **horiek zaintzea funtsezkoa da klima-aldaketaren arazoa are gehiago larriagotu ez dadin**".

Zientzialariek **karbonoaren jarraipena egin zuten**, eta erakutsi zuten zuhaitzek xurgatutako aparteko karbonoa azkar birziklatu zela lurra-aren zehar, eta atmosferara itzuli zela; gutxi gorabehera, karbonoaren erdia zuhaitzek eurek itzuli zuten, eta beste erdia lurra-aren zeuden onddo eta bakterioek.

BC3ko ikertzailearen kasu zehatzean, bere lana izan zen fotosintesi-tasak neurtzea giroko CO₂ kontzentrazioaren zein kontzentrazio handiaren eraginpean dauden zuhaitz-hostoetan (egungoa baino heren bat handiagoa, hau da, lurra-aren 2050erako esperimendatutako duguna, gutxi gorabehera). "**Neurri horiek funtsezkoak izan ziren azterlan honetan**"; izan ere, frogatu zuten fotosintesi-tasak hosto-mailan gora egiten duela, baina horrek ez zuen ekarri ekosistemak metatutako biomasa (karbonoa) handitzea", adierazi du Gimeno.

Kontaktua

Prentsa Saila

press@bc3research.org

+34 944 014 690

BC3ri buruz

Basque Center for Climate Change (BC3) diziplinarteko nazioarteko ikerketa-zentroa da, eta Bilbon du egoitza, Eusko Jaurlaritzak zientzia eta ikerketa sustatzeko sortu zuen. Zentroa BERCen (Basque Excellence Research Center) artean dago, eta bazkideen artean ditu Ikerbasque, Euskal Herriko Unibertsitatea eta Iñobe, Ingurumena Kudeatzeko eta Kontserbatzeko Euskal Sozietatea.

[Baliabideak](#)

Nature artikulua:

M. Jiang, B.E. Medlyn, J.E. Drake, R.A. Duursma, I.C. Anderson, C.V.M. Barton, M.M. Boer, Y. Carrillo, L.Castañeda-Gómez, L. Collins, K.Y. Crous, M.G. De 4 Kauwe, B.M. dos Santos, K.M. Emmerson, S.L. Facey, A.N. Gherlenda, T.E. 5 Gimeno, S. Hasegawa, S.N. Johnson, C.A. Macdonald, K. Mahmud, A. Kännaste, B.D. Moore, L. Nazaries, E.H.J. Neilson, U.N. Nielsen, Ü. Niinemets, N.J. Noh, R. Ochoa-Hueso, V.S. Pathare, E. Pendall, J. Pihlblad, J. Pineiro, J.R. Powell, S.A. Power, P.B. Reich, A.A. Renchon, M. Riegler, R. Rinnan, P. Rymer, R.L. Salomón, B.K. Singh, Smith, M.G. Tjoelker, J.K.M. Walker, A. Wujeska- Klause, J. Yang, S. Zaehle, and D.S. Ellsworth. 2020. **The fate of carbon in a mature forest under carbon dioxide enrichment**. Nature. DOI ([10.1038/s41586-020-2128-9](https://doi.org/10.1038/s41586-020-2128-9)).